SPAK
HERR- o. DAM-konfektion
PÄLSAR och PÄLSVAROR
Klarabergsgatan 23
har nästan ALLT
Fråga om VI HAR
— det NI SÖKER
till FYNDPRISER
Vasagatan 22
(mitt emot Centralen)

DAGENS NYHETER.

Söndagen den 27 December 1953

HERMES Baby
Den perfekta reseskrivmaskinen
i portföljformat.
Marknadens minsta och lättigaste skrivmaskin.
Kr. 345:—
Norm. långentibord. 288 mm valslängd.
Vikt 3,5 kg. Svenskt stål, Schweizisk precision.
OSCAR SUNDIN Fredsgatan 6, Stockholm.
Tel. 20 76 10, 20 77 10.
Återförsälj. ant., där vi ej ännu representerade.

Telefonschacket Skåne—Dalarna

Svart: M. Johanson, Vikmanshyttan

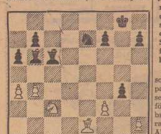

Vit: I. Johansson, Malmö

Martin Johanson drog 38. g5—g4.

Göteborgsmästaren pressade Gligoric

Göteborgs schackförbunds helgturnering i sextsack inleddes på annandagen med dubbla ronder. Till de båda gästande spelarna, jugoslaviske stormästaren S. Gligoric och förre Sverigemästaren K. Skåld, överlämnade förbundsordföranden byggmästare Ivar Havner blommor.

Göteborgsmästaren Viljo Olofsson fick ett lovande spel i sicilianskt parti som vit mot Gligoric och den senare blev tvungen offra kvalitet för att avvärja alla hot. Spelet avbröts materiellt lika i en komplicerad ställning. Även partierna Ernst Ahman-Henrik Carlsson samt Reije Utuste-Leo Laurine avbröts.

I lika ställning erhöll Skåld-Ahmen mot Kinnmark och vann snabbt.

I andra ronden rönte Gligoric hårt motstånd av Utuste, som försvarade sig framåt. Partiet avbröts med en remi. Olofsson står nu inte är riktigt friska; i denna hälsosamma trakt tusen meter över havet söker man genom vård och undervisning göra patienterna, medelålders och utan släktingar, skickade att komma in i vanliga skolor eller att gå ut i arbetslivet. Anstalten består av ett tiotal små byggnader; den startades för två år sedan av en affärsman från Durban, Donald McKenzie, som satte in allt sparkapital på denna uppgift.

TINGSTEN HOS ALAN PATON:

VITA OCH SVARTA BLANDAS UTAN MINSTA ÖVERSITTERI

DURBAN i december.

Paton möter oss vid det lilla posthuset i byn Botha's Hill fem mil väster om Natals huvudstad Durban i "de tusen kullarnas dal". Tio minuters hiltfärd på en dålig och lerig väg slingrande mellan bergstopp för oss till det sociala "settlement" där Paton sedan ett år bor och arbetar. Det är ett av de många försök som enskilda uppoffrande människor gör att mildra de svartas nöd och olycka.

Ett rekonvalescenthem för ett sjuttital pojkar och vuxna män som behandlats för tuberkulos, men än minimal fördel för jugoslaven, vilken dock troligen inte räcker till vinst för honom. Partiet Ahman-Skåld tyder på remi. Olofsson står på vinst mot Kinnmark. Carlsson och Laurine spelade remi.

Alan Paton.

Bokhonorar driftkapital

Paton har gjort det möjligt att fortsätta verksamheten genom att skänka hemmet en stor del av förtjänsten på Cry, the beloved country, McKenzie och Paton talar inte om sina egna insatser, de berättar vad de gjort som något självfallet — det är en sak som bör understrykas.

Hela sitt liv har Paton varit lärare och socialarbetare utom under korta tider, då han tagit sig ledigt för att skriva de båda romanerna. Nu undervisar han i engelska och i nilusprråket, men hjälper till med allt möjligt; bland annat har han nödtorftigt lärt sig skomakeri och för kunskapen vidare till sina skyddslingar.

Då han går omkring på anstalten, skämtar med männen och lekar med pojkarna verkar han ivrig och vänlig utan koketteri eller nedlåtenhet; för en gångs skull ser vi vita behandlla svarta utan ens det grund av översittseri som ger själva välviljan ett stänk av förtryck. Den sunga ära Paton bor med sin hustru — de två söners

(Forts. från sid. 1)

Svensk båt bröts...

Kanadensiskt hjälpflyg tvangs vända i hårt väder

M/S "Oklahoma" på 6.000 ton tillhör rederi AB Transatlantic och byggdes 1949 vid Götaverken. Fartyget gör 19 knop.

Kanadensarna **bad kl. 17.58 den** amerikanska kustbevakningen om assistans i räddningsarbetet, och kuttern "Castle Rock" sändes ut från den flytande väderlekstationen "Cocoa".

"Både "Castle Rock" och kuttern "Cambell" som senare upphämtades, befann sig vid tillfället en full dagsresa från "Oklahoma". Båda satte genast högsta fart, men den svåra sjögången skulle förmodligen komma att försena dessa ressa högst avsevärt, enligt vad den amerikanska kustbevakningen uppger.

Däremot befinner sig ett örlogsfartyg, "Bierjacket", enligt rapporterna betydligt närmare haverister.

Alla handelsfartyg i närheten av haverplatsen har varskotts, liksom överbefälhavaren för amerikanska Atlantflottan. Kustbevakningens sjöraddningstjyg i Argentina har försatts i alarmberedskap, men en talesman säger att haverplatsen troligen ligger utom sjöräddningsplanens aktionsradie.

Norska motorfartyget "Ogna County" skyndar till undsättning, enligt ett meddelande till Lloyds i London.

"Oklahoma" har plats för tolv passagerare, men inga sådana meddelades på denna resa. Fartyget byggdes vid Götaverken 1949.

Svår sjögång med en vindstyrka på 12 till 15 sekundmeter rådde då "Oklahoma" bröts mitt itu. Väderleksläsaren i New York uppger att en svår storm, som rasar söder om Newfoundland rör sig i nordostlig riktning. Stormen har förmodligen nått fram till haverlområdet. Temperaturen säga vara ungefär två grader över noll.

Ytterligare ett svenskt fartyg, Svenska Lloyds "Gdynia" på 2.653 ton, uppgavs senare på natten befinna sig i sjunkande tillstånd på ungefär samma position som "Oklahoma". Från rederiet meddelades emellertid att det nästa vara en förvaskling, då "Gdynia" befinner sig i Medelhavet.

Utan att vi ännu kan säga att den nuvarande politiken omöjligtör en fredlig lösning, att det blir en krasch en öppen konflikt.

"Vet ni, det kan jag inte svara på. I en sådan sak är vi så beroende av att människorna. Då jag har mycket att göra och känner mig kry tror jag att det också går väl här i Sydafrika. Men när jag är ensam och inte har något som måste utföras blir jag nere och tror att katastrofen är oundviklig."

Herbert Tingsten

Djärv norsk...

(Forts. fr. sid 1.)

Den norska besättningens kallblodiga räddningsinsats torde också ha haft avgörande betydelse. 45-årige matrosen Georg Norin på "Gustaf Reuter" befann sig mitt i explosionscentrum när det svenska fartyget gick under. Han är förvunnen och måste anses ha omkommit.

De två skadade, Jarl Eriksson och norrmannen Kåre Knudsen, ligger kvar på sjukhuset, men är utom fara.

Den totalbeverende kusttankern "Gustaf Reuter" låg på ilenlagen orubbad kvar på olycksplatsen i Ryshamnen. Den vitmålade fartygsdan sticker upp över vattnet, men större delen av tankern är gömd under det oljeskimrande vattnet. 25.000-tonnaren

Runt hela hamnområdet vittnar grotesk förvirrna påtågok på tiotals ton om explosionens fruktansvärda kraft. Ett stycke av Reuterbåtens pålsdäck har slungats som en pistolkula genom hamnen och totalt brutit sönder en transformatorbyggnad av betong efter att först ha skurit genom en trälbrygga under vilken olje- och bensinledningar löper.

Ombord på "Credo" har flera stora plåtskyiven hamnat utan att någon människa skadats. En motorcykel som tillhör en av besättningsmännen på "Gustaf Reuter" och förvarades på det svenska fartygets däck hittade man efter explosionen sönderstrand i ett hörn på "Credos" mellandäck.

Under de första tysta minuterna efter explosionen uppstod panikstämning i Ryshamnen. Stjonån, oljearbetare och bultijärnstemän var alla lika övertygade om att elden skulle sprida sig över hela hamnen.

Anledningen till explosionen är ännu inte fullt utredd. Polisen förklarar emellertid att det inte rör sig om sabotage. Det har klarlagts att elden uppkom först i sttana styrbordstank, sedan observerades lågor-a även i babordstanken. Jarl Eriksson, som tillsammans med den omkomne Norin stod vid sttana styrbordstonk och spolade, såg elden och hann flytta sig några meter in-

G. Norin

nan explosionen inträffade. Han rädde därigenom sitt liv och undkom med brännskär i ansiktet.

"Gustaf Reuter" fick omedelbart efter explosionen stark styrbords slagsida. Alla ombord rusade upp ur hytterna i akterskeppet. När fartyget därefter rullade över åt babordssidan kom dess reling så nära "Credo" att svenskarna kunde ta sig över till det norska fartyget.

— Situationen var ytterst kritisk, vi gjorde vad vi kunde för att stoppa elden, men det hade aldrig lyckats om inte vinden varit gynnsam, konstaterar befälhavaren på norska tankfartyget "Credo", kaptenn Sverre Casparsen. Det var också tur att "Gustaf Reuter" sjönk så snabbt. Branden kom från fartygets bunkerolja, som antändes när råoljegasen exploderade.

— På vårt däck kastades folk om varandra när explosionen kom. Luftförtunningen och chockverkan gjorde att flera greps av panik och kastade sig huvuddstupa i vattnet.

Våra min beharskade situationen till dess flodsprutan och brandkåren kunde sättas in. Hur det gått om vi hade misslyckats vågar jag inte tänka på.

Kortslutning, cigarrettändare teorier

Besättningen på "Gustaf Reuter" använde en elektrisk lampa för att tysa upp tankarna. Lampan kan ha blivit fuktad med vatten så att kortslutning och gnistbildning uppstått. En annan teori är att någon burit en cigarrettändare på sig och tappat denna. Om tändaren faller olyckligt mot däck uppstår en gnista som kan ha varit fullt tillräcklig att antända gasen, vilken trängde upp genom manluckorna.

är vid skola och universitet — är enkel på gränsen till torftighet; de leriga fotavtrycken fortsätter i sängkammare och skrivrum. Inte ett ord av sentimentalitet, självmedlidande eller beklagande av miljön — allt är naturligt, inriktat på saken.

Sjätteförgömmelse

Paton är i femtiårsåldern, medellång, mager, med ett spänt och asketiskt anstkte. Han skrattar till ibland, men eljest är uttrycket pinat och litet frånvarande. "Han kan aldrig låta bli att tänka på det förskräckliga som händer här i Syd-Afrika", säger den vän som fört oss till Paton. Då vi hör ämnena och jag ställer några frågor växer min respekt för honom. Hän svarar eftersinnande, intelligent och uppriktigt; inga flotta fraser, ingen profetion, ingen konflikt mellan självhävdelse och ödmjukhet, ingen tanke på den berömmelse han vunnit. Jag tycker mig aldrig förr ha mött en sådan självförglömmelse.

En sak i taget

Vi talar först om hans böcker. I Ungdasåldern skrev han ett par romaner, som han fann övriga och brände upp. Sedan gick årtionden innan han började skriva igen; utom de två romanerna har han författat ett utkast till en biografi över en Sydafrikas mest berömda stormän.

"Tyvärr kan jag aldrig hålla på med två saker samtidigt. Nu jobbar jag på anstalten här, och jag känner ingen kraft att skriva litteratur. Jag hoppas kunna ta ledigt nu något år för att få skriva igen."

"Har ni levat i de miljöer ni skildrar?"

"Den första romanens miljö under jag mig känna bra; jag levde som lärare i en uppfostringsanstalt för intödda pojkar utanför Johannesburg i flera år, och då träffade jag många människor av det slag jag försökt att skildra. I en riktig bjorstad, som är miljön i 'The late the phalarope', har jag inte bott någon längre tid, men jag har ofta besökt sådana städer, och i engelskspråkiga småstäder med liknande förhållanden har jag levat många år."

"Är ni rädd för att stöta fördomar och konventioner då ni skriver? Jag fick det intrycket då jag läste om förbindelsen med den svarta flickan i den senaste boken."

"Ja, kanske är jag omedvetet påverkad på det sättet. Det är också någon misstänkt över att jag låter en dygdig funt berätta hela historien; jag kanske själv ville gömma mig bakom henne."

Politiska rättigheter åt de infödda

Paton är en av ledarna för det liberala parti som bildades efter nationalistvalsegern i våras och som främst arbetar för att med successivt skall ge de infödda politiska rättigheter.

"Tror ni på partiets möjligheter?"

"Att få någon parlamentarisk maktställning blir nog svårt, men jag hoppas att vi lyckas påverka opinionen inom andra partier."

"Har ni på något sätt blivit förföljd på grund av era politiska åsikter? Här finns ju på många områden att komma åt oppositionella att kan tala om diktaturtendenser."

"Ja, regeringen har en oerhörd

ÖSTRA SVEALAND:

Mildare, regn

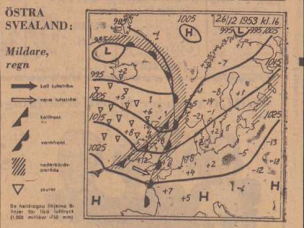

Väderleksläge: En tilltagande sydlig till sydostlig luftström tränger in över större delen av Sverige, men påverkas småningom av en västlig till nordvästlig i Götaland och Svealand med början i de västra delarna på nordsydströmiddagen. Ett nederbördsområde från Engelska kanalen över Nordsjön till sydvästra Norge rör sig österut, och möjligen bildas ett särskilt lågtryckscentrum över södra Sverige under söndagen.

Temperaturen var kl. 19 i Stockholm 1 grad, Göteborg och Malmö 2, Växjö 1, Visby och Karlstad 3, Falun 0, Sårna —11, determind —7, Skurdalshöjden —9, Härnösand —6, Sundsvall 0, Haparanda —1, Gällivare —2 och Riksgränsen —4 grader, Oslo hade — 2, Helsingfors 1, London 9, Berlin 2, Moskva —13 och Nizza 8 grader.

Södra Götaland utom Skåne samt nordöstra Götaland med Gotland tilltagande sydlig eller sydostlig vind, småningom frisk eller hård vid kusten. Mulet och fram på dagen regn eller snöblandat regn, inom de höglända delarna av Småland till en början snö. Något mildare.

Skåne samt västkust- och Vänerområdena: Frisk, tilltagande sydlig eller sydostlig vind, mulet och allmän nederbörd inom de höglända delarna av inlandet, till en början som snö, eljest som regn. Framåt dagen omslag till västlig eller nordvästlig vind och delvis uppklarnande. Mildare.

Östra Svealand: måttlig sydvästlig vind, som vrider till syd eller sydost och tilltar till frisk; vid kusten delvis hård. Mulet eller mulnande och framåt dagen mestadels nederbörd, mestadels som regn eller snöblandat regn. Något mildare.

Bergslagsområdet och nordvästra Svealand: svag till måttlig, tilltagande vind omkring sydost. Mulet och efter hand snöfall familjen allmänt, småningom övergående i regn i de södra delarna. Mildare, men i de nordligaste delarna fortfarande köldgrader.

Södra Norrland: svag till måttlig, tilltagande vind omkring sydost, småningom frisk eller hård på kusten. Mulet eller mulnande och efter hand flerstädes snöfall med början i distriktens södra delar, och i samband därmed något mildare.

Norra Norrland: svag till måttlig, tilltagande vind omkring sydost. Under natten flerstädes sikt klart och något kallare, under söndagen allmänt mulnande och efter hand snöfall i Lappland samt något mildare.

Allmänna utsikter för måndagen: Hela landet: vindar mellan nordvast och sydväst. En del nederbörd i landets västra delar, särskilt i fjälltrakterna, eljest mest uppehållsvärder. Milt för årstiden.

Observationer i Stockholm:

Kl.	Mn	Vind	Väderlek	Temp.
13	760	SSV	Mättl.	Mulet + 1,8
19	750	SSV	Sveag	Mulet + 0,4

Högsta temperaturen ..... + 2,0
Lägsta temperaturen ..... + 0,9

Lägre priser på MORRIS

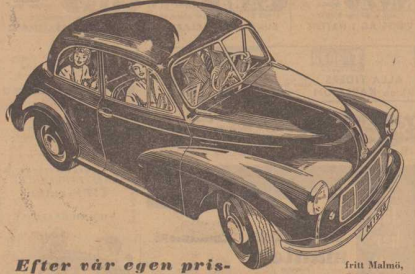

Efter vår egen prissänkning och sedan accisen nu bortfallit gäller följande priser:

fritt Malmö, Göteborg och Stockholm

Morris Minor	2-d. Tourer	**6 905:—**
,, ,,	2-d. Saloon	**6 930:—**
,, ,,	4-d. Saloon	**7 470:—**
Morris Oxford	4 d. Saloon	**9 495:—**
,, ,,	Stationsvagn	**10 260:—**
Morris Six		**11 760:—**

Övriga Nuffield-märken: MG, Wolseley och Riley har även varit föremål för prissänkningar

OBS! *Samtliga priser inkluderar fabriksmonterat värmesystem*

FÖRENADE BIL

MALMÖ - GÖTEBORG - STOCKHOLM - NORRKOPING
JONKOPING - UDDEVALLA - ELOW - LUND
SODERTALJE - TRELLEBORG

ÅTERFÖRSÄLJARE OCH SERVICE ÖVER HELA LANDET

* * * Passa på detta sensationella tillfälle * * * *

SÄNGKLÄDERS-REALISATION

Före inventeringen passar vi på att rensa bort större poster sängkläder, madrasser, filtar, linnevaror m. m. till extra låga priser. OBS.! ENDAST 4 DAGAR: MÅNDAG—TISDAG—ONSDAG—TORSDAG. Varor undanläggs mot handpenning.

100 rut. sängtäcken, 135 ×200 cm. Encl. 19:75	100 kraftmadrasser, 75× 190 cm 24:50	50 tagelmadrasser, extra pr. 75×190 cm, fr. 48:—

125 Brokadsidentäcken, vit vadd, st. 34:75 * Satintäcken, vit vadd, 29:75

100-tals FILTAR

100 Gräfiltar 9:75	Enfärgade yllefiltar 28:50
200 Ménstrade 12:50	Holl. yllefiltar, äkta 24:50
* Feifiltar, enfärgade med hög yllehalt. Nu endast ..... 19:50 *	

BILFILTAR och PLÄDAR

Leopardfilt 19:75 * Rutig filt 16:50 * Skotsk plaid, rutig, 19:75

150 Fjädertäcken, ängrens. 8:90	200 vaddkuddar fr. 5:75
75 Halvdunskuddar 11:90	100 innerkuddar, för pryds., fr. .. 3:25
90 Ballongkuddar, halvdun 14:50	75 Barnkuddar fr. 4:75
100 Heldunskuddar, cambric .... 15:—	75 Sovsäckar, kompl., fr. 29:50

Stora partier LINNEVAROR

Blekta 1-ökshanddukar, ½ dz 7:85	Lakansväv, obl., 140 cm br. 2:80
Hellinnehanddukar, ½ dz 9:75	Lakansväv, bl., 150 cm br. 3:90
Halvlinnedukar fr. st. 2:90	Handdukstyg, blekt, met. 1:85
Hellinnedukar fr. st. 5:75	Flanellytgec, rand., met. 1:50
Dammhanddukar, ½ ds 4:90	Flanellytgec, blomm., met. 1:80

Madrasser, kroll, fr. 19:85 * 500 met. Kökshandduk, met. 1:50
Herrpyjamas, poplin och flanell, endast 14:50

Välkommen till **RUNES TEXTIL**

3 OBSERVATORIEGATAN 3

Obs. 4 dog.
Obs. nr 3
Obs.-ingegat.
150 m fr. Odenpl.

* * * Ordertel. 30 66 60 * Order till landsorten mot efterkrav * * *

© Tingstensamlingen

Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.